

Sygn. akt I C 3249/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Żywucka

Protokolant: apl. Magdalena Zomkowska

po rozpoznaniu w dniu 07 lutego 2018 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) (...) z siedzibą w G.

przeciwko Ł. B.

o zapłatę

I oddała powództwo;

II zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Marzena Żywucka

Sygn. akt: I C 3249/17

UZASADNIENIE

Powód (...) (...) z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej Ł. B. kwoty 22.632,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 kwietnia 2017 do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu roszczenia wskazano, że pozwana zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dawnej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SMS Kredyt Sp. j. z siedzibą we W.) w dniu 2 grudnia 2014r. umowę pożyczki nr (...). Pomimo ustalonych w umowie zasad zwrotu pożyczonej kwoty strona pozwana nie wywiązała się z warunków umowy. Na mocy umowy cesji z dnia 22 grudnia 2014r. pierwotny wierzyciel dokonał na rzecz powoda przelewu wierzytelności przysługującej mu od pozwanej. Umowa pożyczki została wypowiedziana i z dniem 7 stycznia 2017r. należność stała się wymagalna. Na dzień sporządzenia pozwu zobowiązanie pozwanej wynosiło 22.632,80 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 8 maja 2017r. Sąd Rejonowy (...) nakazał pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powoda dochodzona pozwem kwotę.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Motywuując swoje stanowisko w sprawie pozwana podała, iż ogół należności do spłaty z tytułu umowy pożyczki określony został na kwotę 39.835,12 zł, choć w rzeczywistości pozwanej wypłacono środki w wysokości 11.300 zł. W umowie uwzględniono ponadto odsetki umowne w wysokości 2920,75 zł oraz opłatę operacyjną naliczoną za cały okres obowiązywania umowy w kwocie 25.614,37 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 2 grudnia 2014r. pozwana Ł. B. zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SMS Kredyt Sp. j. z siedzibą we W. (obecnie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) umowę pożyczki nr (...).

Całkowita kwota do zapłaty określona została na 39.835,12 zł. Kwota wypłacona pozwanej wynosiła 11.300 zł. Odsetki umowne określone zostały na 2.920,75 zł, zaś opłata operacyjna naliczona za cały okres obowiązywania umowy ustalona została w kwocie 25.614,37 zł.

Umowa zawarta została na okres od dnia 2 grudnia 2014r. do dnia 2 listopada 2018r.

(dowód: umowa pożyczki k. 23 – 27).

W okresie od dnia 2 stycznia 2015r. do dnia 13 września 2016r. pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 16.697 zł tytułem pożyczki.

(bezsporne; dowody wpłat k. 56 - 65)

Na podstawie umowy cesji z dnia 2 grudnia 2014r. powód nabył wierzytelność przysługującej pierwotnemu wierzycielowi od pozwanej.

(dowód: pismo k. 28, umowa cesji k. 33 - 34).

Pismem z dnia 24 listopada 2016 r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki. Jednocześnie wezwano pozwaną do zapłaty należności w łącznej kwocie 22.209,93 zł.

(dowód: wypowiedzenie umowy k. 31)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, których prawdziwość i wiarygodność nie została zakwestionowana.

Powód wywodzi swoje roszczenie z umowy pożyczki z dnia 2 grudnia 2014 r., do której zastosowanie znajdują zapisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Odpowiedzialność pozwanej względem powoda wynika z art. 3 ust. 1. ustawy o kredycie konsumenckim, z dnia 12 maja 2011 r. (Dz.U.2011.126.715), w której przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, w zw. z art. 720 k.c., z którego wynika obowiązek zwrotu przez pożyczkobiorcę otrzymanych sum.

Z uwzględnieniem zastrzeżeń wynikających z przepisów wyżej wskazanych ustaw strony mogą, zgodnie z brzmieniem art. 353¹ k.c., ułożyć stosunek prawny według swojego uznania.

W ocenie Sądu dochodzony przez powoda obowiązek zwrotu kapitału pożyczki (11.300 zł) był niewątpliwie zasadny i nie sprzeciwiał się przepisom prawa. Za zasadne Sąd uznał także żądanie pozwu w zakresie dotyczącym zwrotu należności z tytułu odsetek umownych (2.920,75 zł). Należy bowiem wskazać, iż pożyczka zawarta przez strony była odpłatna. Zwyczajowo formą wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału są odsetki, ewentualnie także opłata przygotowawcza, na pokrycie kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę w związku z zawarciem umowy. Koszty te powinny zostać określone w wysokości rzeczywiście ponoszonej przez pożyczkodawcę, nie powinny stanowić ukrytego źródła zysku. Ustawodawca w art.359 § 2¹ k.c. wprowadził maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej. Regulacja ta miała przeciwdziałać zjawisku lichwy, które było i jest oceniane negatywnie z punktu widzenia

zasad współzycia społecznego. Instytucja odsetek maksymalnych miała chronić interes słabszych uczestników obrotu gospodarczego, jakimi zwykle są konsumenci. Wysokość odsetek maksymalnych jest uzależniona od aktualnej na rynku międzybankowym ceny pieniądza i poziomu inflacji. Pozwala z jednej strony na zapewnienie pożyczkodawcom godziwego zysku, uniemożliwiając im jednocześnie wykorzystywania swojej pozycji w stosunku do osób znajdujących się często w trudnej sytuacji materialnej, nie posiadających rozeznania rynkowego, a nierzadko również mających problemy intelektualne z rozeznaniem konsekwencji własnego działania.

Zdaniem sądu rozstrzygając przedmiotową sprawę należało ocenić, czy kwota należności dochodzonej przez powoda wynikająca z umowy pożyczki, a obejmująca również opłaty za dodatkowe usługi jest należna powodowi.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że powód nie udowodnił całości dochodzonego pozewem roszczenia, w szczególności co do jego wysokości.

Uzasadnione wątpliwości budzi bowiem możliwość zasądzenia na rzecz powoda należności z tytułu opłaty operacyjnej naliczanej za cały okres obowiązywania umowy (25.614,37 zł).

Zgodnie zaś z ogólną regułą dowodową zawartą w przepisie art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art.6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W realiach przedmiotowej sprawy nie wiadomo z jakiego tytułu miała zostać pobrana wskazana opłata, która w istocie zawyżała jedynie całkowity koszt zaciągniętego zobowiązania. Powód w żaden sposób nie udokumentował bowiem zasadności pobrania tak wysokiej opłaty operacyjnej, w szczególności, iż swoją wysokością przewyższa ona dwukrotność kwoty wypłaconej pozwanej z tytułu pożyczki.

Sąd uznał zatem, że w niniejszej sprawie, w zakresie żądania z tytułu opłaty operacyjnej doszło z całą pewnością do naruszenia zasad współzycia społecznego. Tak ustalona przez powoda opłata jednoznacznie jawi się jako nienależna próba nałożenia na konsumenta dodatkowych obciążeń przy pożyczkach, co z kolei nie jest dozwolone w świetle ustawy o kredycie konsumenckim i narusza zasady współzycia społecznego.

Umowa uwzględniająca tak wysoką opłatę, tak jak każda umowa winna zawierać pewną równowagę stron i ekwiwalentność świadczeń, której co oczywiste w tej umowie brak. Fakt zawarcia tego zapisu przy okazji zawierania umowy pożyczki wskazuje natomiast, iż umowa w tym kształcie ma za zadanie zapewnić powodowi korzyści majątkowe w żaden racjonalny sposób nieuzasadnione.

Przez analogię, wskazując niewłaściwość postępowania powoda można przywołać wyrok sądu apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 września 2012 r., w sprawie I ACa 377/12, który dotyczy wprowadzie nienależytego ustalenia odsetek, ale może być również zastosowany do niniejszej sprawy: „zastrzeżenie w umowie pożyczki między osobami fizycznymi odsetek w wysokości nadmiernej, która nie ma uzasadnienia ani w wysokości inflacji ani w zyskach osiągniętych w ramach normalnej, rzetelnie prowadzonej działalności gospodarczej, może być sprzeczne z zasadami współzycia społecznego”.

Dodatkowo wskazania wymaga, iż powód w niniejszej sprawie nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność tego, że indywidualnie uzgadniał z pozwaną warunki umowy pożyczki. Umowa skonstruowana przez powoda i przedstawiona pozwanej do podpisu była nieprzejrzysta i niezrozumiała. Umowa sporządzona została drobną czcionką. Zapoznanie się z jej treścią wymagałoby wiele czasu i koncentracji. Okoliczności towarzyszące zawarciu umowy i brak wyjaśnień ze strony przedstawiciela powoda, świadczą o niezrozumieniu umowy przez konsumenta – pozwaną.

Reasumując za zasadne Sąd uznał żądanie pozwu w zakresie dotyczącym zwrotu należności z tytułu kapitału oraz odsetek umownych. Jako że pozwana dokonała spłaty należności w kwocie 16.697 zł, tj. wysokości przewyższającej kwotę odpowiadającą zasadnemu zdaniem Sądu żądaniu pozwu, powództwo należało oddalić.

Z tych powodów Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 kpc zasadą odpowiedzialności strony przegrywającej za wynik procesu pozwanej, jako stronie wygrywającej, należy się zwrot kosztów procesu od powoda. Jako że poniesione przez pozwaną koszty procesu wyniosły 3.600 zł (koszty zastępstwa procesowego), zasadnym było zasądzenie na jej rzecz wskazanej wyżej kwoty.

SSR Marzena Żywucka